

Boitshoko Ntshabele, 4 April 2025

"It is easier to find men who will volunteer to die than to find those who are willing to endure pain with patience." - Julius Caesar

MARKTOEGANG INISIATIEWE IN INDIË EN DIE SACU-KONTEKS

Wandile Sihlobo, hoof-ekonoom by Agbiz, het vandeeweek berig oor die opheffing van invoerbeperkings ná die instelling 'n tyd gelede, oënskynlik om ontluikende landboubedrywe in beide Botswana en Namibië te beskerm. Botswana en Namibië is deel van die Suid-Afrikaanse Doeane-unie (SACU), wat ook Lesotho en Suid-Afrika insluit. Dit volg op 'n verbod deur Botswana op Suid-Afrikaanse sitrus verlede jaar. Volgens Sihlobo het die verbod op die invoer van landbouprodukte onsekerheid bygevoeg, negatief op Suid-Afrikaanse besighede ingewerk, en in sommige kringe 'n sentiment aangevuur dat SACU 'n hersiening nodig het, veral in die konteks van Suid-Afrika wat sommige finansiële hulpbronne met hierdie streek deel.

'n CGA-span bestaande uit Boitshoko Ntshabele, Justin Chadwick en Amy Grundling was die afgelope week deel van 'n breër Fruit SA-groep in Indië wat gewerk het aan beter marktoegang. Indië se bevolking groei steeds en so ook Suider-Afrika se sitrusuitvoere na die streek. Uitvoere het die 30 000 ton-kerf bereik, en met die sluiting van 'n markontwikkelingsooreenkoms en implementering van geteikende bemarkingsinisiatiewe, is meer groei en wyer marktoegang moontlik om risiko te diversifiseer, teen teenkating wat in tradisionele markte ervaar word. Die Suid-Afrikaanse Hoë Kommissaris is ook betrek. Hulle is versoek om met Indiese eweknieë saam te werk om oplossings vir marktoegangsuitdagings te bespoedig. Die Fruit SA-besoek volg op die onlangse verwelkoming van die eerste besending Suid-Afrikaanse suurlemoene na Indië vir 2025. Amy sal ook die Fresh Produce India-handelskou bywoon.

Die SACU-kwessie word relevant aangesien sommige verslae suggereer dat SA 'n paar hindernisse in internasionale handelsonderhandelinge in die gesig staar as gevolg van sy SACU-lidmaatskap. Sommige het die waarde wat Suid-Afrika uit hierdie doeane-unie put, bevraagteken. Sihlobo sê egter, "While South Africa's agriculture has experienced some challenges recently, the country continues to benefit from the free trade area. For example, Trade Map data show that the SACU region accounted for about 19% of South Africa's agricultural exports of US\$13,7 billion in 2024. This equals the same value as South Africa's agricultural exports to the EU. The only difference between the EU and SACU is the products in the export basket. The EU imports more fruits and wines, while the SACU basket mainly imports staple grains, vegetables, and beverages."

Nog 'n onderwerp wat in Indië bespreek is tydens 'n vergadering met die Indiese Ministerie van Landbou, was die hersiening van invoervoorwaardes om die opsie van *in transit* kouebehandeling in te sluit. Nadat twee proefbesendings suksesvol in 2024 afgelaai is, is die Indiese owerhede in die finale stadium om toe te laat dat kouebehandeling tydens *in transit* uitgevoer word.

LOSKOPVALLEI SPOORVERVOER RFQ (Mitchell Brooke)

Op 14 Januarie het die CGA 'n vergadering met prominente sitrusprodusente in die Loskopvallei gekoördineer om die toekomstige stand van spoorvervoer vir die streek te bespreek. Die Loskopvallei is geïdentifiseer as 'n streek met besonder gunstige toestande om spoorvervoer tot 'n formidabele vlak op te skaal. Die Direkteure vir die streek (Charles Rossouw en Piet Engelbrecht) het versoek dat 'n geskikte konsultasiefirma ingeroep word om alle potensiaal vir spoorvervoerontwikkeling te evalueer. Die naderende betrokkenheid van die private sektor by SA se spoornetwerk bied 'n geleentheid vir 'n volhoubare, koste-effektiewe en doeltreffende benadering tot hoe produsente in die streek kan saamwerk om met spoorvennote saam te werk. Indien suksesvol, kan die Loskopvallei-streek se toekomstige spoor-aktiwiteite 'n katalisator wees om grootskaalse spoorhervorming na die Noordelike groeiende streke te lok. Die Versoek vir Kwotasies kan gevind word by die volgende skakel:

<https://www.cga.co.za/wp-content/uploads/2025/01/CGA-Loskop-Valley-Rail-Transport-RFQ-March-2025.pdf>

NUWE CGA DIREKTEURE

Hartlik welkom aan nuwe direkteure in die Direksie, Diederik Fourie (Burgersfort/Ohrigstad-streek) wat by Smit le Roux oorneem, en Riaan van Zyl (Oranje Rivier-streek) wat by Marius Bester oorneem. Ons wens hulle sterkte toe met die aanvaarding van hul direkteurskap by die CGA.